

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2019/1465**z dnia 26 marca 2019 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Chemikaliów za rok budżetowy 2017**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Chemikaliów za rok budżetowy 2017,
 - uwzględniając art. 94 Regulaminu i załącznik IV do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A8-0125/2019),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ⁽¹⁾ ostateczny budżet Europejskiej Agencji Chemikaliów (zwanej dalej „Agencją”) na rok budżetowy 2017 wyniósł 110 530 554 EUR, co stanowi nieznaczny spadek o 0,28 % w porównaniu z 2016 r.; mając na uwadze, że Agencja otrzymała unijne dotacje w wysokości 69 340 298 EUR (62,7 % całkowitego budżetu); mając na uwadze, że pozostała część budżetu Agencji pochodzi z dochodów z opłat i należności;
- B. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) w sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy 2017 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. przyjmuje do wiadomości, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2017 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 98 %, co oznacza wzrost o 1 % w porównaniu z rokiem 2016; zauważa ponadto, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności wyniósł 87 %, co oznacza wzrost o 1 % w porównaniu z rokiem 2016;
2. podkreśla, że Agencja częściowo utrzymuje się ze środków własnych i otrzymuje opłaty od przedsiębiorstw wnoszących o rejestrację chemikaliów zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH); zauważa, że obowiązujące opłaty zależą od wielkości przedsiębiorstw i liczby zarejestrowanych chemikaliów; ze sprawozdania Trybunału wynika, że od czasu pierwszej rejestracji w 2009 r. około 30 % przedsiębiorstw zadeklarowało, że należy do grupy mikro-, małych lub średnich przedsiębiorstw (MŚP); zauważa jednak z niepokojem, że dzięki skutecznemu systemowi weryfikacji ex post Agencja stwierdziła, iż około 55 % mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP nieprawidłowo sklasyfikowało swą wielkość, zaniżając opłaty; popiera środki podjęte przez Agencję, która dokonała szczególnie wysokich korekt opłat na łączną kwotę 16,4 mln EUR; wzywa ponadto krajowe organy egzekwowania prawa do umocnienia systemów weryfikacji wielkości deklarowanych przez przedsiębiorstwa oraz do pełnego i skutecznego wdrożenia strategii i minimalnych kryteriów egzekwowania przepisów dotyczących chemikaliów; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o swoich wysiłkach i osiągniętych wynikach dotyczących ograniczenia znacznych zaległości w zakresie weryfikacji i wdrożenia korekt opłat;
3. zdaje sobie sprawę ze stojących przed Agencją wyzwań dotyczących sprawdzania poprawności dochodów z opłat, zwłaszcza w odniesieniu do znacznych obniżek opłat, które zgodnie z prawem przysługują MŚP; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje proaktywną postawę Agencji, przypomina jednak, że finansowa kontrola ex post wielkości każdego podmiotu rejestrującego nie została przewidziana w przepisach jako jedno z głównych zadań Agencji oraz że Agencja nie dysponuje personelem do realizacji tych zadań finansowych; apeluje do Komisji o zapewnienie Agencji odpowiednich zasobów do przeprowadzania skutecznej, proporcjonalnej i terminowej kontroli dochodów z opłat;
4. odnotowuje z zaniepokojeniem, że w związku z tym, iż – jak wynika ze sprawozdania Trybunału – trzeci termin rejestracji chemikaliów na mocy rozporządzenia REACH upływa w 2018 r., można się spodziewać spadku dochodów Agencji z opłat i należności począwszy od 2019 r., a finansowanie działań Agencji będzie w większym stopniu zależało od dotacji z budżetu Unii; zauważa jednak, że zgodnie z odpowiedzią Agencji przedstawiła ona Komisji alternatywne propozycje oraz że Komisja zobowiązała się do dokonania oceny rozwiązań alternatywnych w celu zapewnienia finansowania Agencji; wzywa Agencję do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach w tym zakresie;

⁽¹⁾ Dz.U. C 415 z 5.12.2017, s. 12.

- zauważa, że opłaty wnoszone przez przedsiębiorstwa z roku na rok znacznie się różnią, co utrudnia planowanie budżetowe, oraz że opłaty wnoszone z tytułu jednego rozporządzenia mogą być wykorzystywane wyłącznie w dotyczącej go sekcji budżetu Agencji, co może prowadzić do nadwyżek w jednej sekcji i deficytów w innych sekcjach budżetu; zwraca się do Komisji o zaproponowanie środków zapewniających bardziej zrównoważone finansowanie działań związanych z wszystkimi wdrażanymi przez Agencję rozporządzeniami;

Anulowane środki przeniesione

- przyjmuje do wiadomości, że kwota anulowanych środków przeniesionych z 2016 r. na 2017 r. wyniosła 364 031 EUR, co stanowi 2,64 % całkowitej przeniesionej kwoty i oznacza spadek o 5,23 % w porównaniu z 2016 r.;

Wyniki

- przyjmuje do wiadomości, że Agencja wykorzystuje kluczowe wskaźniki efektywności, a ponadto wprowadziła nowe wskaźniki skuteczności działania w zakresie efektywności i zwiększyła skuteczność kluczowych wskaźników efektywności dotyczących nakładu pracy, aby poprawić nadzór nad poszczególnymi działaniami z perspektywy wyników, zasobów, wydajności i skuteczności; zauważa, że Agencja stosuje niektóre wskaźniki budżetowe, takie jak kluczowe wskaźniki efektywności, w celu wzmocnienia zarządzania budżetem; zwraca się do Agencji o opracowanie kluczowych wskaźników efektywności ukierunkowanych w większym stopniu na wyniki i skutki przy ocenie wartości dodanej działań Agencji w zakresie przeglądu ogólnego systemu zarządzania wynikami; wzywa Agencję do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach czynionych w tej sprawie;
- przyjmuje do wiadomości, że pomimo ryzyka i ograniczeń w niektórych obszarach Agencja osiągnęła 70 z 79 celów kluczowych wskaźników efektywności oraz że dalej prowadzi zarówno działania usprawniające procedurę składania wniosku o zezwolenie, jak i zintegrowaną strategię regulacyjną;
- przypomina, że Agencja jest jednostką skonsolidowaną zgodnie z art. 185 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012⁽²⁾ (rozporządzenia finansowego) i przewodzi działaniom organów regulacyjnych we wdrażaniu unijnego prawodawstwa w dziedzinie chemikaliów z korzyścią dla zdrowia ludzkiego i środowiska oraz innowacyjności i konkurencyjności; zauważa, że Agencja pomaga przedsiębiorstwom w zachowaniu zgodności z przepisami, wspiera bezpieczne korzystanie z chemikaliów oraz dostarcza informacji na ich temat i zajmuje się substancjami potencjalnie niebezpiecznymi;
- odnotowuje, że w 2017 r. otrzymano około 15 900 dokumentów rejestracyjnych (z czego 8 500 generujących opłatę), co stanowi wzrost o 48,6 % w porównaniu z 2016 r.; podkreśla, że ten wzrost rejestracji jest bezpośrednio związany z ostatnim terminem rejestracji REACH przypadającym na dzień 1 czerwca 2018 r.;
- zauważa z uznaniem, że Agencja dzieli jednostkę audytu wewnętrznego z Agencją Europejskiego Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej oraz ściśle współpracuje z innymi agencjami, w tym w zakresie wspólnych usług, w ramach sieci międzyagencyjnej oraz w drodze protokołów ustaleń z wieloma agencjami;
- przyjmuje do wiadomości, że ze sprawozdania Trybunału wynika, iż w przeciwieństwie do większości pozostałych agencji, w rozporządzeniu ustanawiającym Agencję nie zawarto wyraźnego wymogu przeprowadzania okresowej oceny zewnętrznej jej działań, która jest zasadniczym elementem pozwalającym na ocenę wyników; zachęca Agencję do przeprowadzenia oceny zewnętrznej co najmniej raz na pięć lat;

Polityka kadrowa

- zauważa, że na dzień 31 grudnia 2017 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 96,52 % i przyjęto 444 pracowników na czas określony, podczas gdy budżet Unii przewidywał 460 stanowisk dla pracowników na czas określony (w porównaniu z 455 stanowiskami zatwierdzonymi w 2016 r.); zauważa że, w 2017 r. Agencja zatrudniała również 119 pracowników kontraktowych i 8 oddelegowanych ekspertów krajowych;
- zauważa, że Agencja posiada politykę przeciwdziałania mobbingowi oraz stosuje odnośne wytyczne; odnotowuje, że zorganizowała ona sesje szkoleniowe i umożliwiła korzystanie z poufnego doradztwa;
- z zadowoleniem przyjmuje propozycję Trybunału, by z myślą o nagłośnieniu organizowanych naborów publikować ogłoszenia również na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO); przyjmuje do wiadomości propozycję Agencji, by EPSO promowało również międzyagencyjną radę zawodową opracowaną przez sieci agencji unijnych;

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

16. zauważa, że choć termin rejestracji w 2018 r. był ostatecznym przewidzianym w przepisach terminem rejestracji w ramach REACH dla substancji wprowadzonych, oczekuje się, że Agencja nadal będzie prowadziła działalność rejestracyjną na wysokim poziomie w pozostałym okresie realizacji tej strategii; ponadto zauważa, że po przeprowadzeniu przez Agencję analizy strategicznej dotyczącej przyszłego kierunku jej działalności Agencja określiła pewne istniejące obszary działalności, które prawdopodobnie będą się rozwijać, oraz szereg potencjalnych nowych zadań, których może się podjąć; podkreśla, że należy unikać niewystarczających zdolności personelu;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

17. według Agencji jej dochód z opłat przewidzianych w budżecie na 2017 r. stanowi 35 % całkowitego dochodu; zauważa godny naśladowania system Agencji w zakresie monitorowania i zapobiegania konfliktom interesów, a także uważa, że dzięki podjętym środkom nie istnieje niebezpieczeństwo wystąpienia takich konfliktów ze względu na pokrycie kosztów opłat i regularną ocenę personelu Agencji zaangażowanego w proces opracowywania opinii w celu zapewnienia niezależności; zauważa, że Agencja z zadowoleniem przyjęłaby rozwiązanie, w którym Komisja pobierałaby opłaty w imieniu Agencji, co ułatwiłoby zarządzanie finansowe Agencji i pomogło zmniejszyć ryzyko nieprawidłowości;
18. odnotowuje już zrealizowane i aktualnie wdrażane działania Agencji służące zapewnieniu przejrzystości i ochrony sygnalistów; według Agencji wszystkie spotkania kadry kierowniczej wyższego szczebla z grupami interesów są rejestrowane i publikowane na stronie internetowej Agencji, aby zapewnić pełną przejrzystość;

Audyt wewnętrzny

19. zauważa, że Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła ocenę ryzyka i przygotowała plan audytu strategicznego na lata 2018–2020, a ponadto przeprowadziła wstępne rozmowy dotyczące audytu konfliktu interesów i etyki w październiku 2017 r.; wzywa Agencję do poinformowania organu udzielającego absolutorium o wynikach tego badania oraz o odpowiednich działaniach podjętych w odpowiedzi na zalecenia;

Inne uwagi

20. odnotowuje, że po wybraniu nowego budynku i podpisaniu umowy najmu w 2017 r. Agencja planuje przeniesienie do nowej siedziby w Helsinkach w styczniu 2020 r.; zauważa, że zmiana siedziby wynika z częściowej niewydolności obecnego budynku, w szczególności w odniesieniu do kwestii związanych z jakością powietrza wewnątrz;
21. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 26 marca 2019 r. ⁽³⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA-PROV(2019)0254 (zob. s. 361 niniejszego Dziennika Urzędowego).